

Demo & Sprintreview

Squad Architectuur

Sprint 2

17 december 2018

Inhoud

- 13:00 Inleiding (Jeffrey 5 minuten)
- 13:05 Inhoud en resultaten sprint (Jeffrey 10 minuten)
- 13:15 Principes (Toine/Ad 20 minuten)
- 13:35 Zaakgericht Werken (Jeffrey 10 minuten)
- 13:45 Beschrijvende architectuur NLX (Martin 15 minuten)
- 14:00 Koffie (15 minuten)
- 14:15 Logging en verwerkingsregister (Arnoud 20 minuten)
- 14:35 DSO (Nils, 10 minuten)
- 14:45 Feedback demo algemeen (Eddy 10 minuten)
- 14:55 Sluiting (Jeffrey 5 minuten)
- 15:00 Einde

Sprint 2

17 december 2018

...

...

Demo 'Componentgebaseerd' principe

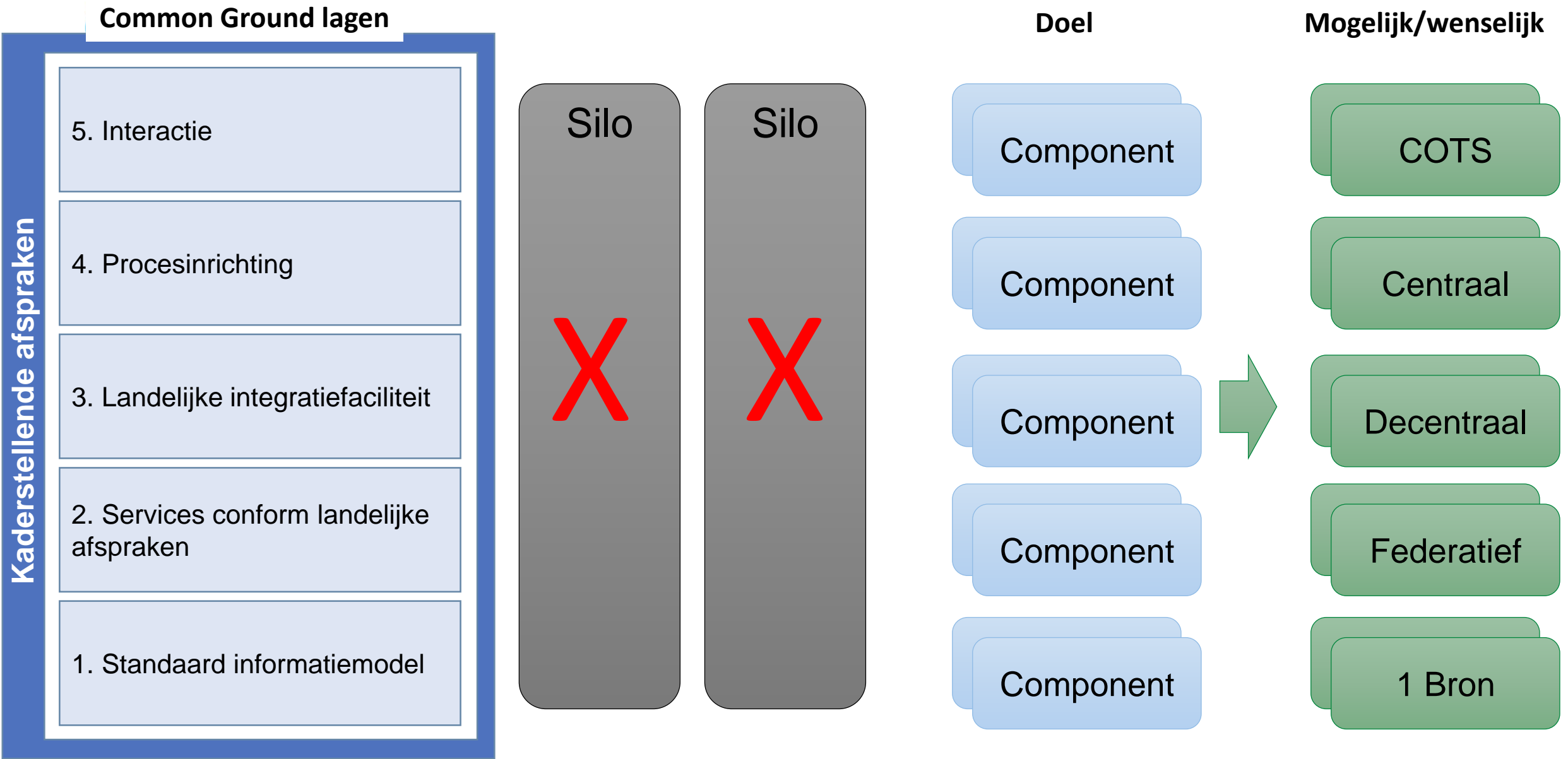
NLX Architectuur

COMPONENTGEBASEERD – We werken met afgebakende componenten

We werken met componenten die afgebakende functionaliteit kennen en via API's communiceren in plaats van met complexe geïntegreerde (silo)systemen. We gebruiken hierbij een vijf-lagenmodel waarin we onderscheid maken in: 'interactie', 'processen', 'integratie', 'services' en 'gegevens'. Binnen zo'n informatielandschap zijn gegevens en processen te scheiden en kunnen gemeenten wendbaar en innovatief opereren.

Geen silo's maar componenten

Componenten – Samenhang Centraal & Decentraal

Positionering partijen met componenten – gezien vanuit de integratie laag

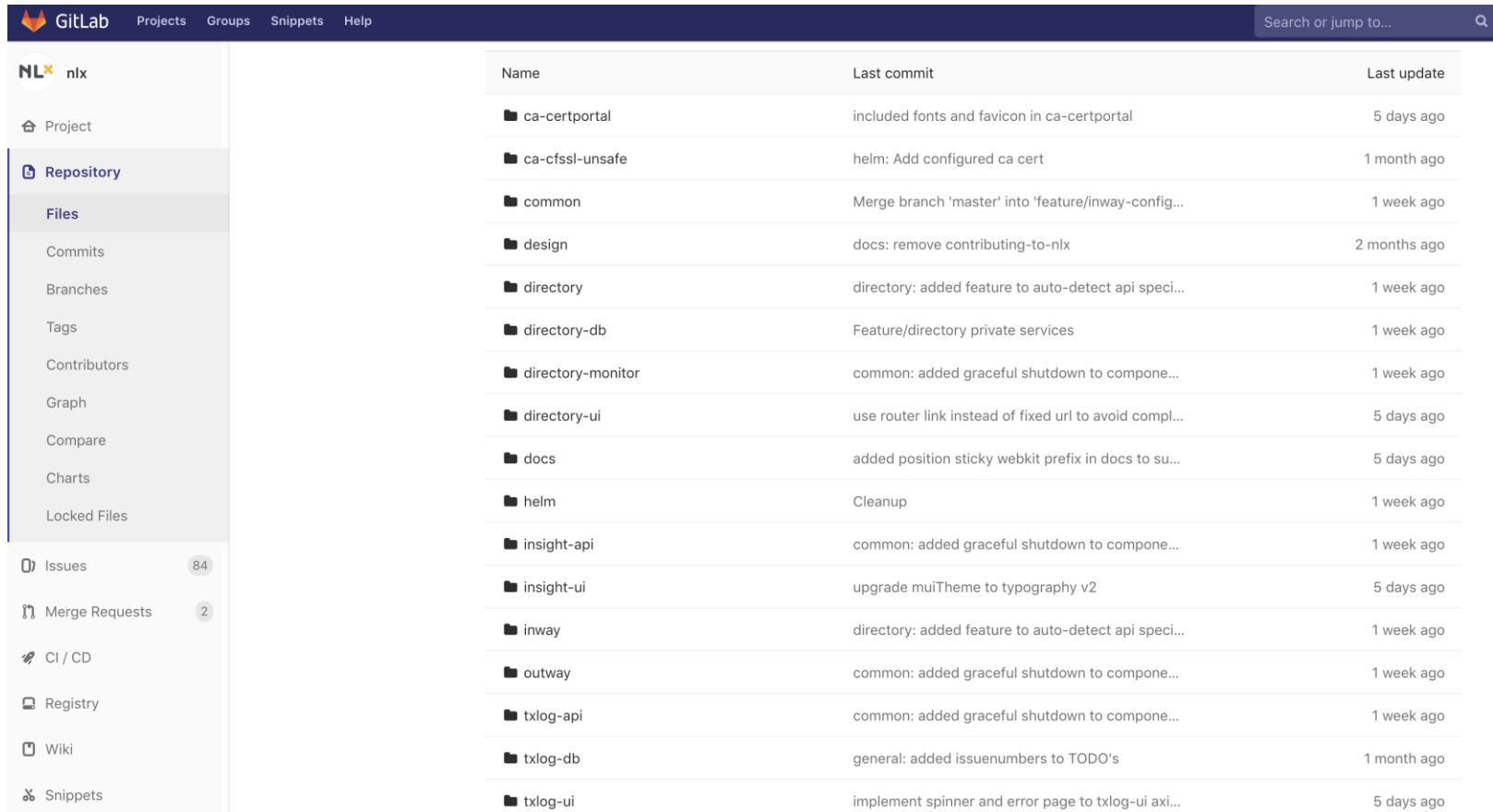
Centrale Voorzieningen van een collectieve partij

Decentrale partij:
Dienstenaanbieder

Decentrale partij:
Dienstenafnemer

Ondersteunende Voorzieningen van derden (collectief, federatief, COTS)

NLX is niet 1 systeem (in 1 laag) maar een verzameling componenten

Name	Last commit	Last update
ca-certportal	included fonts and favicon in ca-certportal	5 days ago
ca-cfssl-unsafe	helm: Add configured ca cert	1 month ago
common	Merge branch 'master' into 'feature/inway-config...	1 week ago
design	docs: remove contributing-to-nlx	2 months ago
directory	directory: added feature to auto-detect api speci...	1 week ago
directory-db	Feature/directory private services	1 week ago
directory-monitor	common: added graceful shutdown to compone...	1 week ago
directory-ui	use router link instead of fixed url to avoid compl...	5 days ago
docs	added position sticky webkit prefix in docs to su...	5 days ago
helm	Cleanup	1 week ago
insight-api	common: added graceful shutdown to compone...	1 week ago
insight-ui	upgrade muiTheme to typography v2	5 days ago
inway	directory: added feature to auto-detect api speci...	1 week ago
outway	common: added graceful shutdown to compone...	1 week ago
txlog-api	common: added graceful shutdown to compone...	1 week ago
txlog-db	general: added issuenumbers to TODO's	1 month ago
txlog-ui	implement spinner and error page to txlog-ui axi...	5 days ago

De Componenten & de Positionering

Centrale Voorzieningen

NLX Directory

Dienstenaanbieders

NLX Inway

Dienstenafnemers

NLX Outway

Ondersteunende Voorzieningen (van derden)

De Componenten & de Positionering

Centrale Voorzieningen

NLX Certportaal

Verwerkings-
register

NLX Directory

NLX Monitor &
Logging UI

Partij A: Dienstenaanbieder

Diensten

NLX Inway

Log

HTTP Request

HTTP Response

Partij B: Dienstenafnemer

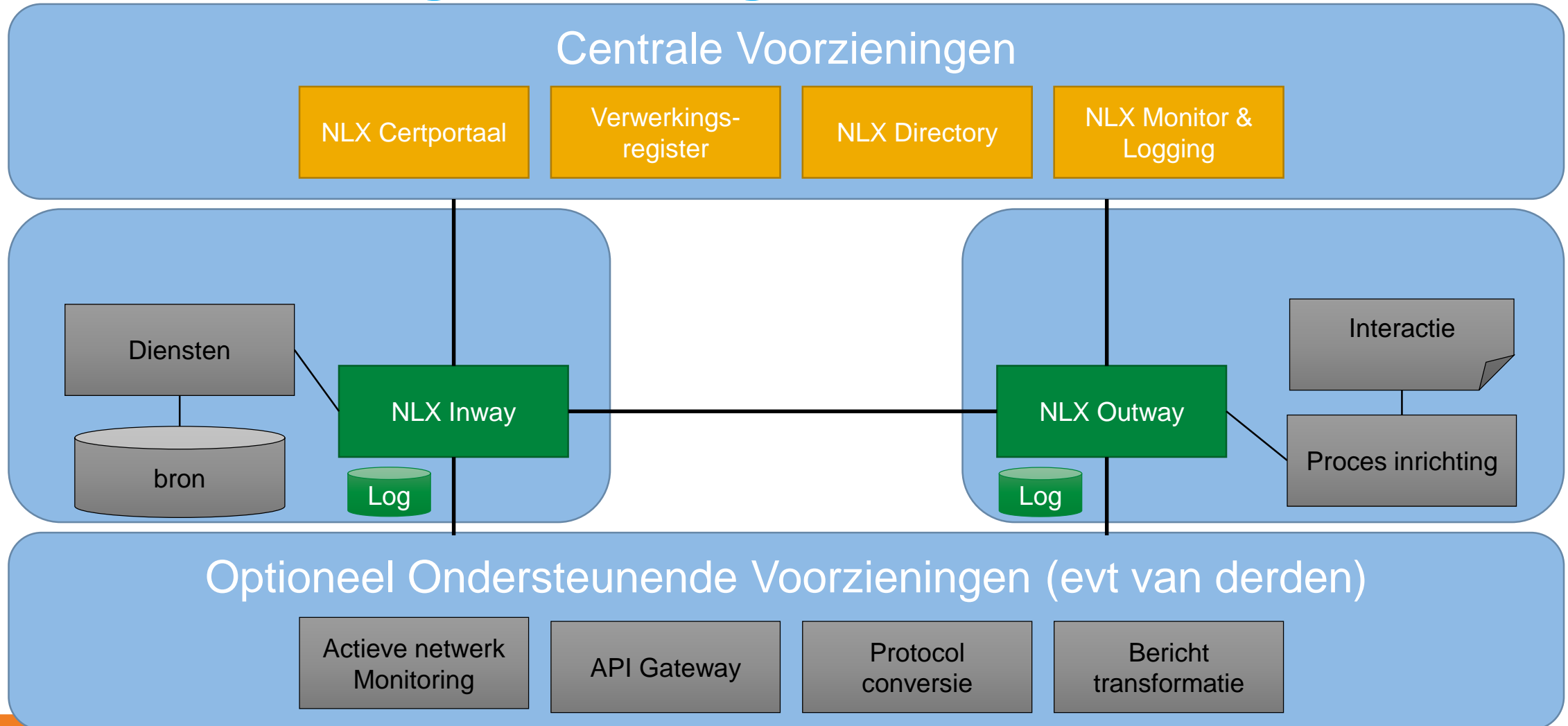
Interactie

NLX Outway

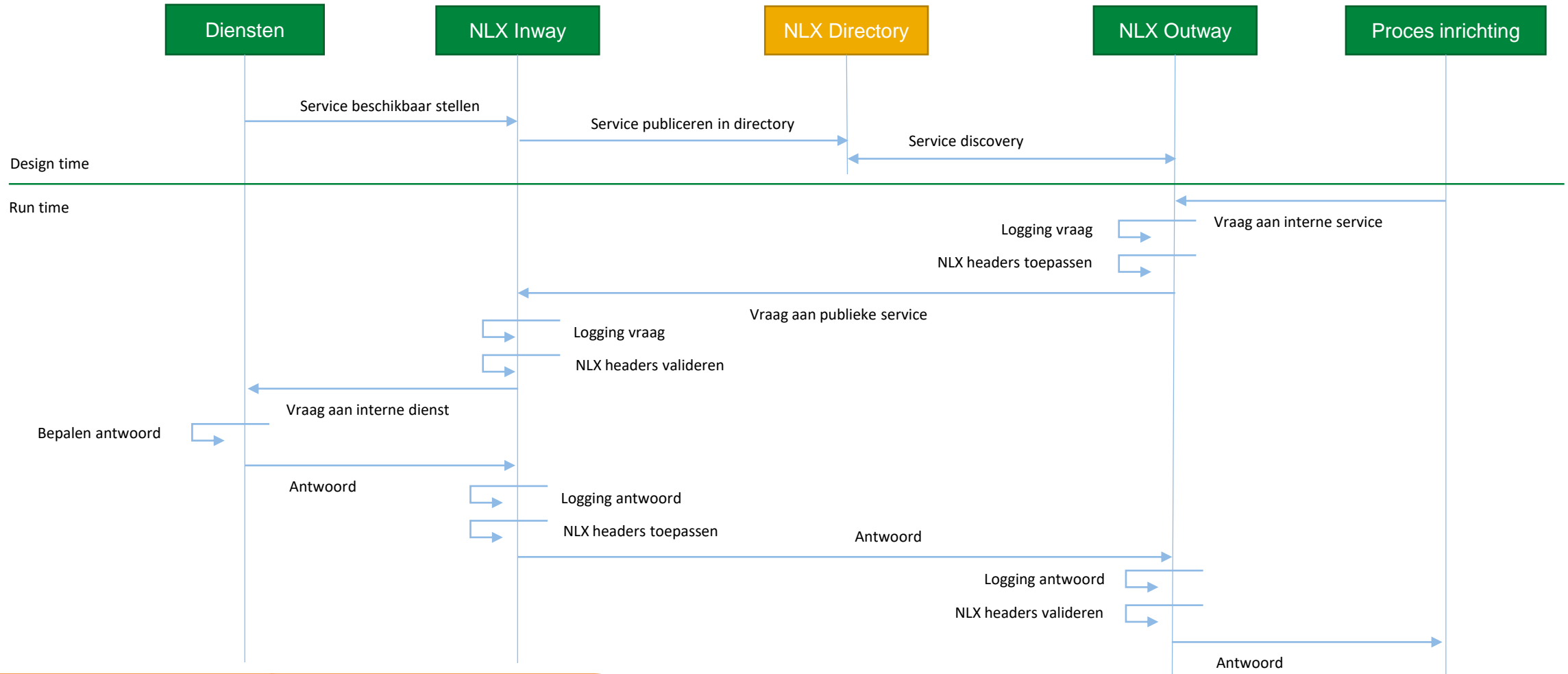
Log

Ondersteunende Voorzieningen (van derden)

Positionering verbindingen

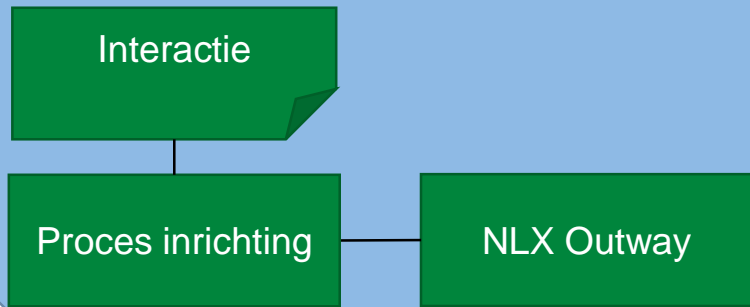

Sequence van componenten

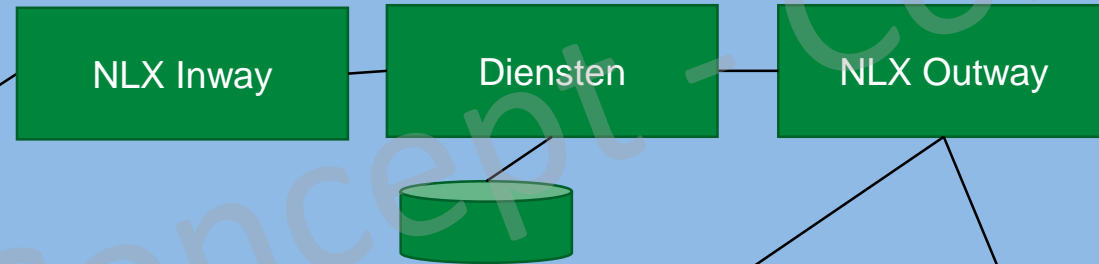

Federatief model

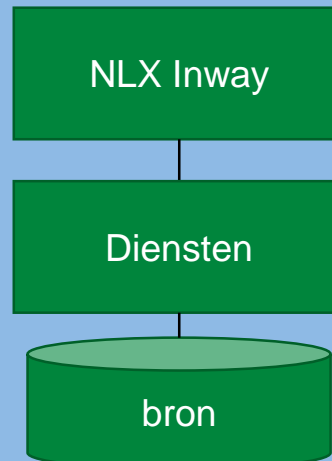
Partij 1: Dienstenafnemer

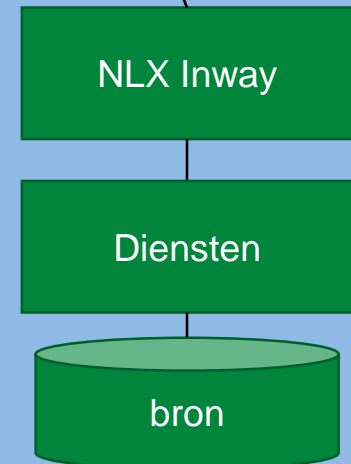
Partij 2: Dienstenaanbieder /afnemer

Partij 3: Dienstenaanbieder

Partij 4: Dienstenaanbieder

Common Ground lagen

5. Interactie

4. Procesinrichting

3. Landelijke integratiefaciliteit

2. Services conform landelijke afspraken

1. Standaard informatiemodel

NLX-voorzieningen

(niet volledig)

NLX Certportaal

NLX Directory

NLX Monitor &
Logging UI

Verwerkings-
register

Interactie

Proces
inrichting

NLX Outway

API Gateway

NLX Inway

Diensten

Protocol
conversie

Actieve netwerk
Monitoring

Bericht
transformatie

bron

Inway log

Outway log

Inleiding

- Wetgeving (AVG) vereist van dat gemeenten dat zij:
  - verantwoording kunnen afleggen over de verwerking van persoonsgegevens;
  - een register voeren waarin doelen en wettelijke grondslagen van verwerkingen zijn vastgelegd;
  - Burgers transparantie kunnen bieden over verwerkingen.
- Gemeenten moeten sinds 25 mei jl. voldoen aan de AVG-vereisten.

Werkwijze

- Uitwerking via twee losse user stories in twee sprints.
- User Story 1- *“Als leverancier wil ik weten wat de eisen zijn die aan de logging van applicaties worden gesteld zodat ik er voor kan zorgen dat mijn applicaties daar aan voldoen.”*
- User Story 2 – *“Als stakeholder wil ik weten welke eisen het gegevenslandschap stelt aan een ‘Register van verwerkingen’ zodat ik daar rekening mee kan houden.”*

Architectuuruitwerking

- Uitwerking van logging en verwerkingsactiviteitenregister door Squad Architectuur is gepubliceerd op GEMMAonline.

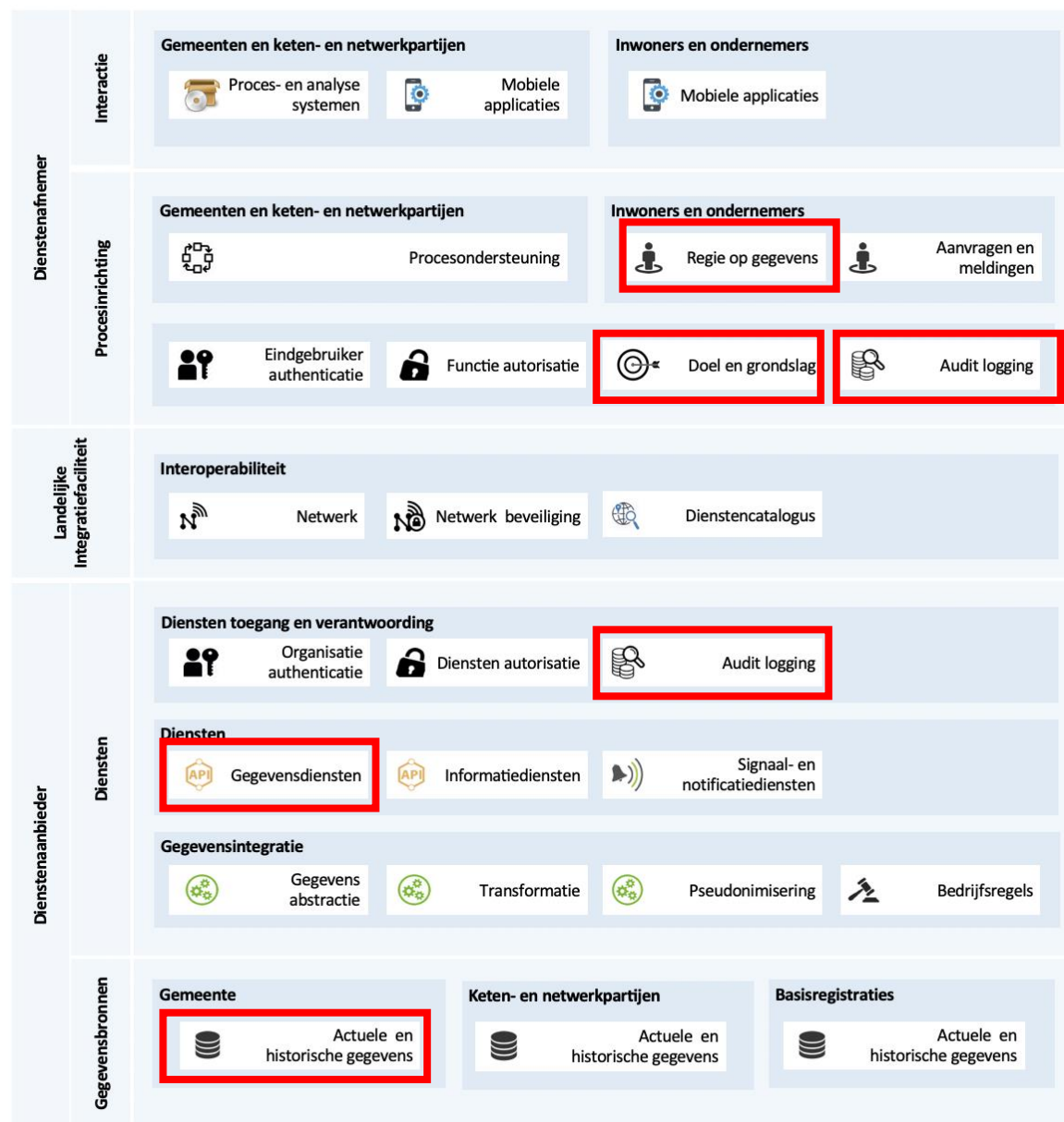
Document	Metadata	Versie	Beheerstatus	Documentcategorie	Beschrijving	Versiedatum
 Gegevenslandschap - Logging van verwerking van gegevens (PDF-bestand, 4,71 MB)		1.0	definitief	Handreiking	Beschrijving van de manier waarop binnen het gemeentelijk gegevenslandschap informatiesystemen om dienen te gaan met logging van gegevensverwerkingen	20181128
 Gemeentelijk Gegevenslandschap - Beschrijving informatiearchitectuur (PDF-bestand, 2,51 MB)		1.0	definitief	Handreiking	Beschrijving van de informatiearchitectuur van het gegevenslandschap en Common Ground	20181128
 Gemeentelijk gegevenslandschap - Register van verwerkingsactiviteiten (PDF-bestand, 1,39 MB)		1.0	definitief	Handreiking	Beschrijving van de manier waarop binnen het gemeentelijk gegevenslandschap informatiesystemen om dienen te gaan met doel en grondslag van gegevensverwerkingen	20181128

Register van verwerkingsactiviteiten

- Opslag van doelen en grondslagen (doelbinding) en andere metagegevens betreffende een verwerking van (persoons)gegevens in een verwerkingsactiviteitenregister;
- Duiding van het gebruik van het register door alle gemeentelijke informatiesystemen;
- Standardisatie van structuur, ontsluiting en inhoud van het verwerkingsactiviteitenregister.

Loggingregister

- "Audit logging" van gemeentelijke informatiesystemen. Dit omvat vastlegging van verwerkingsactiviteiten van gebruikers en systemen in logregistratie(s) van de systemen.
- Duiding van het gebruik van het register door alle gemeentelijke informatiesystemen;
- Standaardisatie van structuur en ontsluiting van het loggingregister.

Huidige situatie (doelbinding)

- Gemeenten maken gebruik van informatiesystemen die functionaliteit bieden die veelal impliciet verbonden is aan een doel en een wettelijke grondslag;
- Gemeentelijke medewerkers krijgen meestal toegang tot functies van informatiesystemen via RBAC methodiek. Bij uitvoering van een functie is de rol waaruit een functie is gestart en de bijbehorende doelbinding (meestal) niet bekend;
- Bij generieke functionaliteit, zoals inzage in een gegevensmagazijn is doel en grondslag van de verwerking niet bekend.

Huidige situatie (logging)

- Informatiesystemen loggen weinig tot geen verwerkingen;
- Daar waar gelogd wordt stelt de leverancier formaat en inhoud vast.
- De reden van een verwerking (de doelbinding) wordt niet vastgelegd;
- Verantwoording afleggen naar burger en bestuur door lappendeken van informatiesystemen en logging zeer beperkt mogelijk en kost (te) veel inspanning.

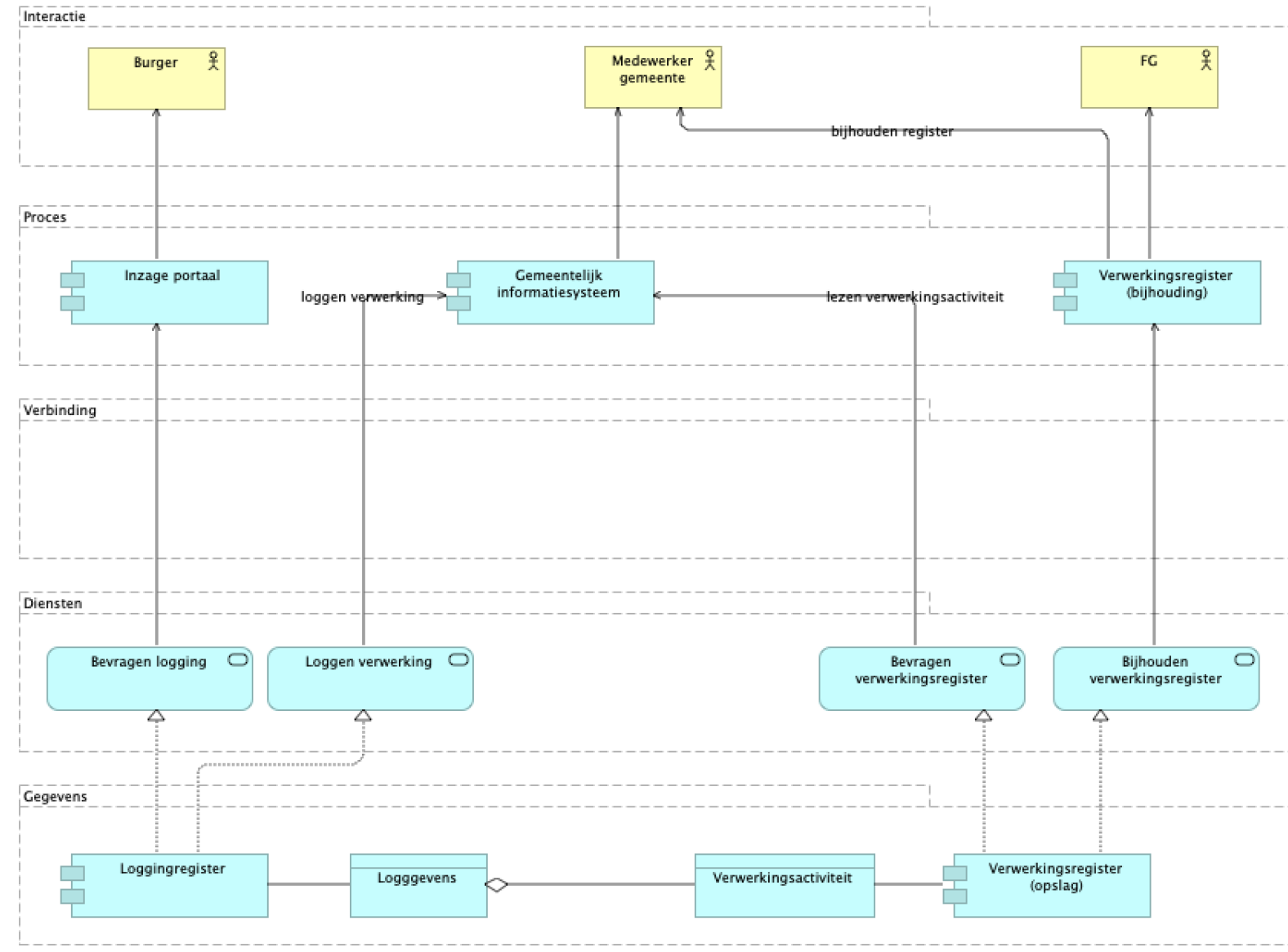
Soll

- Standardisatie van doelbindingen (doelen, wettelijke grondslagen, wetsartikelen, bewerkers, etc.) voor verwerkingen die vanuit wettelijke taken voor alle gemeenten gelijk zijn;
- Registratie van gemeentelijke doelbindingen in een verplicht te implementeren verwerkingsactiviteitenregister (gemeentelijke kernregistratie);
- Koppelen van verwerkingen van informatiesystemen (functies) aan doelbindingen uit het verwerkingsactiviteitenregister;
- Publicatie van inhoud verwerkingsactiviteitenregister als open data.

Soll

- Verplichte logging van verwerkingen door alle gemeentelijke informatiesystemen ongeacht of ze gebaseerd zijn op een 'oude' silo- of 'nieuwe' CG-architectuur;
- Opname van (voor een audit of bieden van transparantie) relevante metagegevens in de logging;
- Ontsluiting van de logging naar geautoriseerde afnemers via één gemeentelijke API.

Globale oplossingsrichting

Modellering van registraties

- Zowel het loggingregister als het verwerkingsactiviteitenregister worden opgezet conform standaard informatiemodellen;
- Input voor informatiemodel “*Verwerkingsactiviteiten*” vanuit AVG en IBD;
- Input voor informatiemodel “*Logging*” vanuit fieldlab Eindhoven en loggingaanwijzing IBD.

Inrichtingsvarianten

- Voor zowel het loggingregister als voor het verwerkingsactiviteitenregister moet worden bepaald of deze als voorziening centraal binnen de GDI, centraal voor alle gemeenten, centraal binnen een gemeente of anders worden ingericht;
- Gemeentelijke vrijheid bij het inrichten van zowel het loggingregister als het verwerkingsactiviteitenregister respecteren en vanuit standaarden faciliteren of een inrichting voorschrijven.

Nieuwe GEMMA componenten

- Processen en interactie
  - *Verwerkingenbeheercomponent* – Component voor beheer van doelbindingen;
  - *Logginginzagecomponent* – Component waarmee inzage in logging kan worden verkregen (bv MijnOverheid);
- Gegevensbronnen en services
  - *Verwerkingenregistratiecomponent* – component voor opslag en en ontsluiting van doelbindingen;
  - *Loggingregistratiecomponent* – Component voor opslag en ontsluiting van logrecords;

- Zijn de informatiemodellen voor logging en verwerkingen voldoende uitgewerkt om aan de eisen vanuit de voorgestelde oplossing te voorzien? *Antwoord: Nee*
- Hoe wordt gestandaardiseerde inhoud van het register up-to-date gehouden? Via inlezen bestand, berichtenverkeer, ...?
- Wie definieert en beheert de standaard inhoud van het verwerkingsregister? *Suggestie: VNG-R*
- Wordt voorgeschreven dat er maar één verwerkingsregister per gemeente mag zijn? *Suggestie: Ja*

- Hoe stellen we ons de koppeling tussen een gemeentelijk informatiesysteem en het verwerkingsactiviteitenregister voor?
- Welke velden van het verwerkingenregister dienen in de logging opgenomen te worden? *Suggestie: Alle*
- Hoe om te gaan met logrecords waar initieel door een organisatie van is aangegeven dat ze niet naar de burger ontsloten mogen worden.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

DEMO Architectuur Omgevingswet & Common Ground

Demo

- Context
- Aanpak
- Omgevingswet Architectuur
- & Common Ground Principles

De vraag

Wat moet een **gemeente doen** op gebied van **informatievoorziening** om per 2021 **klaar** (scenario 2) te zijn voor de invoering van de **Omgevingswet**?

En hoe kan een gemeente daar **Common Ground** op toepassen?

Omgevingswet

- **Van** 26 wetten, 120 AMvB's en 65 visies
- **Naar** 1 wet, 4 AMvB's en 1 visie

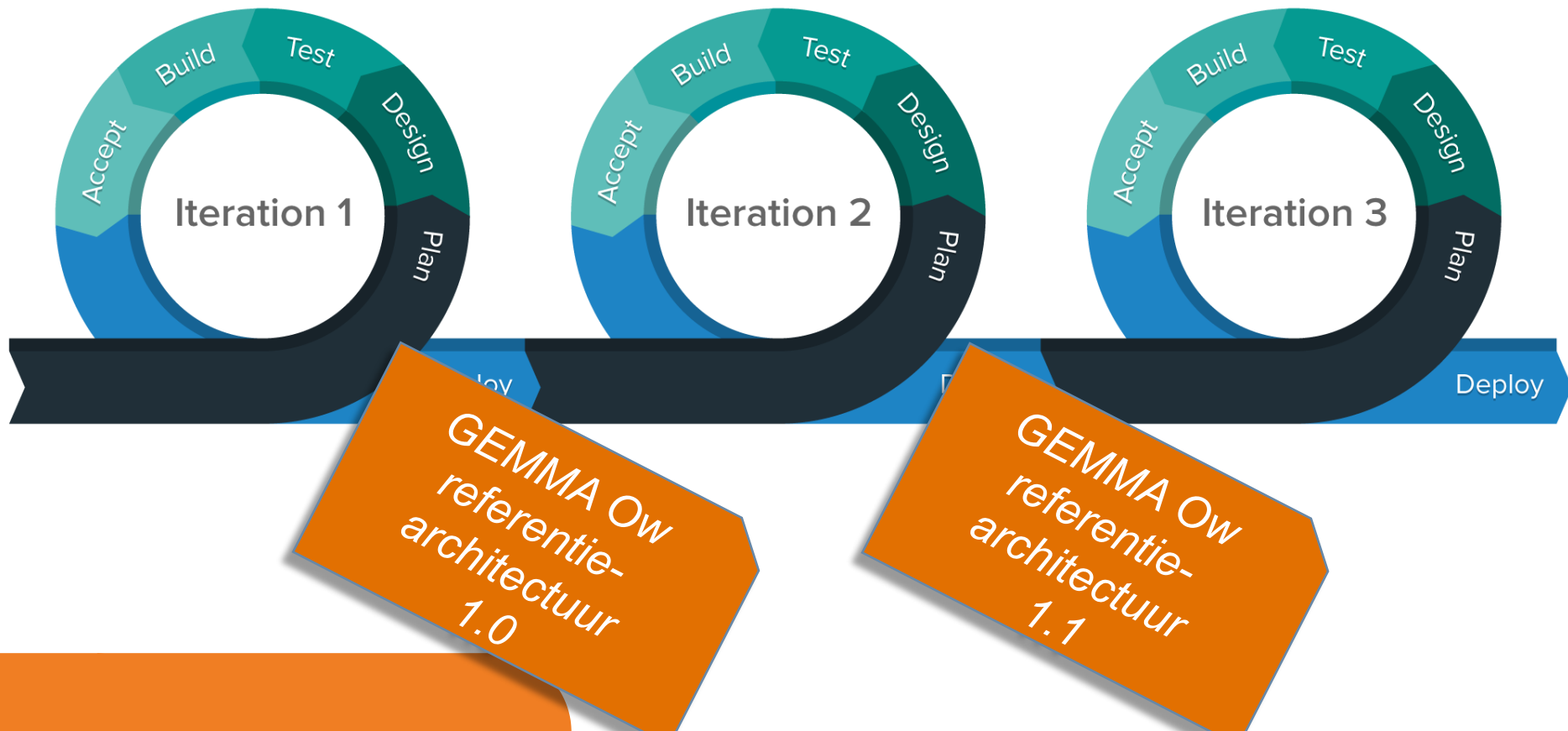
Beleidsproces

Ondersteunende IV

VNG aanpak - 2018

GEMMA Online > Thema's

Thema Omgevingswet

[Denk mee](#)

Voor 2021 staat een nieuwe Nederlandse Omgevingswet op stapel. Deze wet richt zich op onze fysieke leefomgeving. Hiermee worden onder andere bouwwerken, infrastructuur, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed bedoeld. Een belangrijk onderwerp, want vrijwel alle activiteiten die burgers, bedrijven en overheden uitvoeren hebben grote invloed op de fysieke leefomgeving.

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet moet onder andere de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht worden vergroot. Daarnaast moet de nieuwe wet de besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnellen en verbeteren. Op aandeslagmetdeomgevingswet.nl is uitgebreide informatie te vinden over de nieuwe wet en de invoering hiervan.

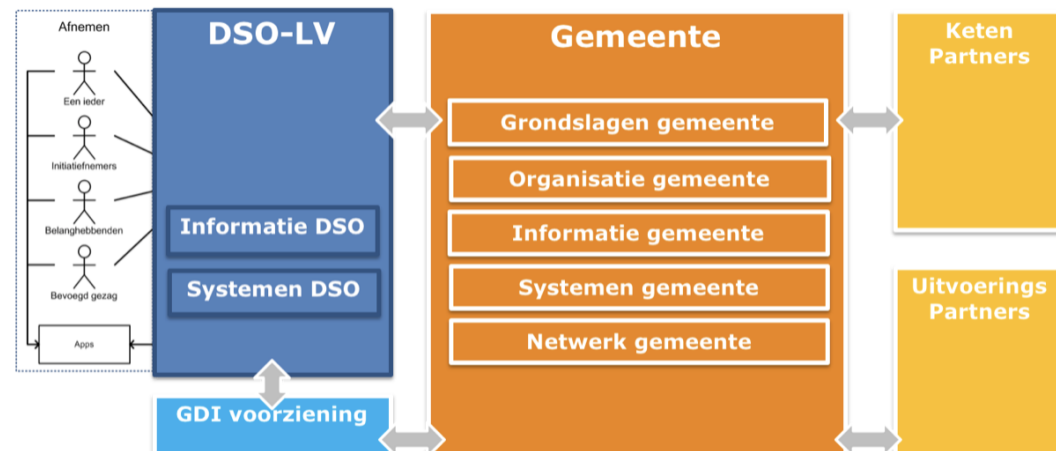
Ter ondersteuning van de uitvoering van de nieuwe Omgevingswet ontwikkelt VNG in samenwerking met gemeenten en andere overheidspartijen een doelarchitectuur voor de Omgevingswet. Een doelarchitectuur voor 2021 en daarmee een groeipad voor nu.

Doelgroep

De doelarchitectuur Omgevingswet is bedoeld voor (gemeentelijke) informatieprofessionals, denk hierbij aan informatiemangers, projectleiders informatievoorziening Omgevingswet, architecten en (functioneel) beheerders. Behoor je niet tot deze doelgroep of wil je eerst wat meer algemene informatie lezen over de Omgevingswet en informatievoorziening? Dan raden we aan om de [Handreiking - Aan de slag met de Informatievoorziening Omgevingswet](#) te lezen. Deze handreiking geeft op hoog niveau inzicht in de veranderingen en biedt tevens een aanpak om de verandering vorm te geven. Wil je vervolgens meer weten over wat een gemeente op gebied van de informatievoorziening dient te doen? Dan biedt de [De Checklist Informatievoorziening](#) een overzicht van alle door de gemeente te nemen acties.

Doelarchitectuur Omgevingswet

Onderstaande figuur toont de hoofdplaat van de doelarchitectuur Omgevingswet. De gemeentelijke onderdelen [Organisatie gemeente](#) (bedrijfsarchitectuur), [Informatie gemeente](#) (bedrijfsobjectenmodel) en [Systemen gemeente](#) (applicatiearchitectuur) zijn in meer detail uitgewerkt.

Inhoud

Doelgroep

Doelarchitectuur Omgevingswet

[Wat is de doelarchitectuur?](#)

[Direct naar de onderdelen van de doelarchitectuur?](#)

Gerelateerde producten

[Checklist Informatievoorziening Omgevingswet](#)

[Handreiking Aan de slag met de Informatievoorziening Omgevingswet](#)

[Overige producten](#)

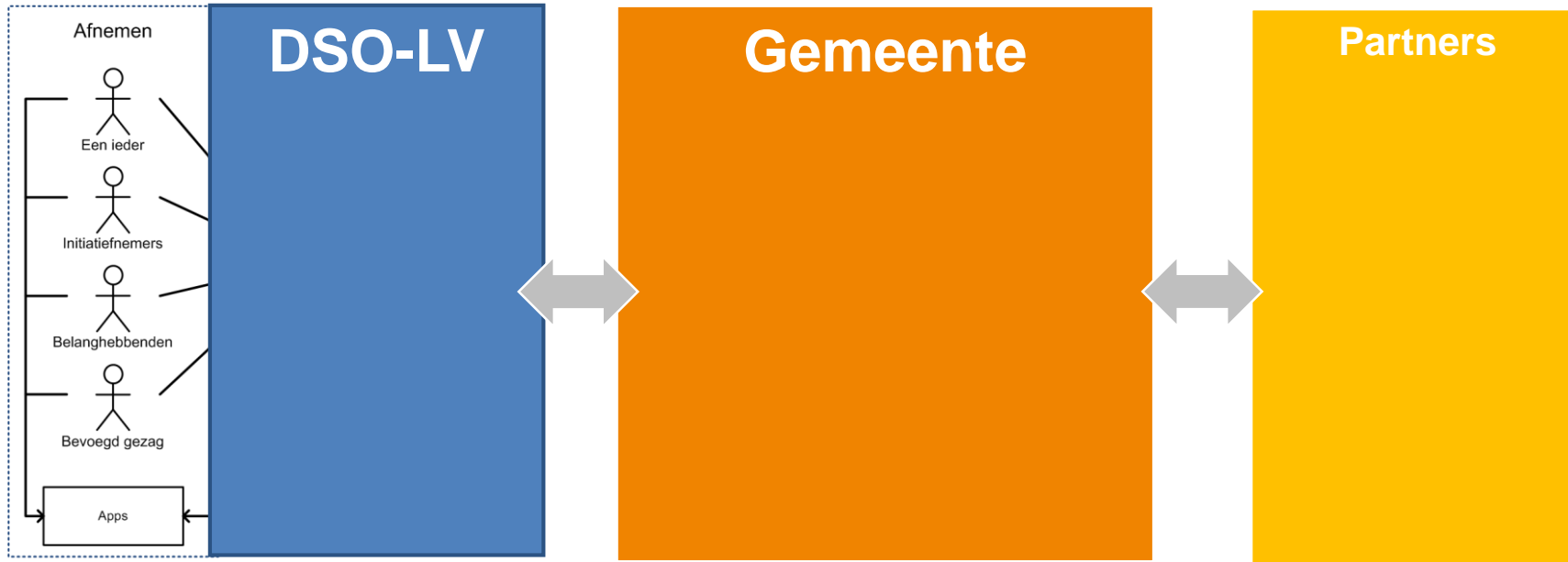
[Ontwikkeling, releasebeleid en download](#)

[Relatie met GEMMA](#)

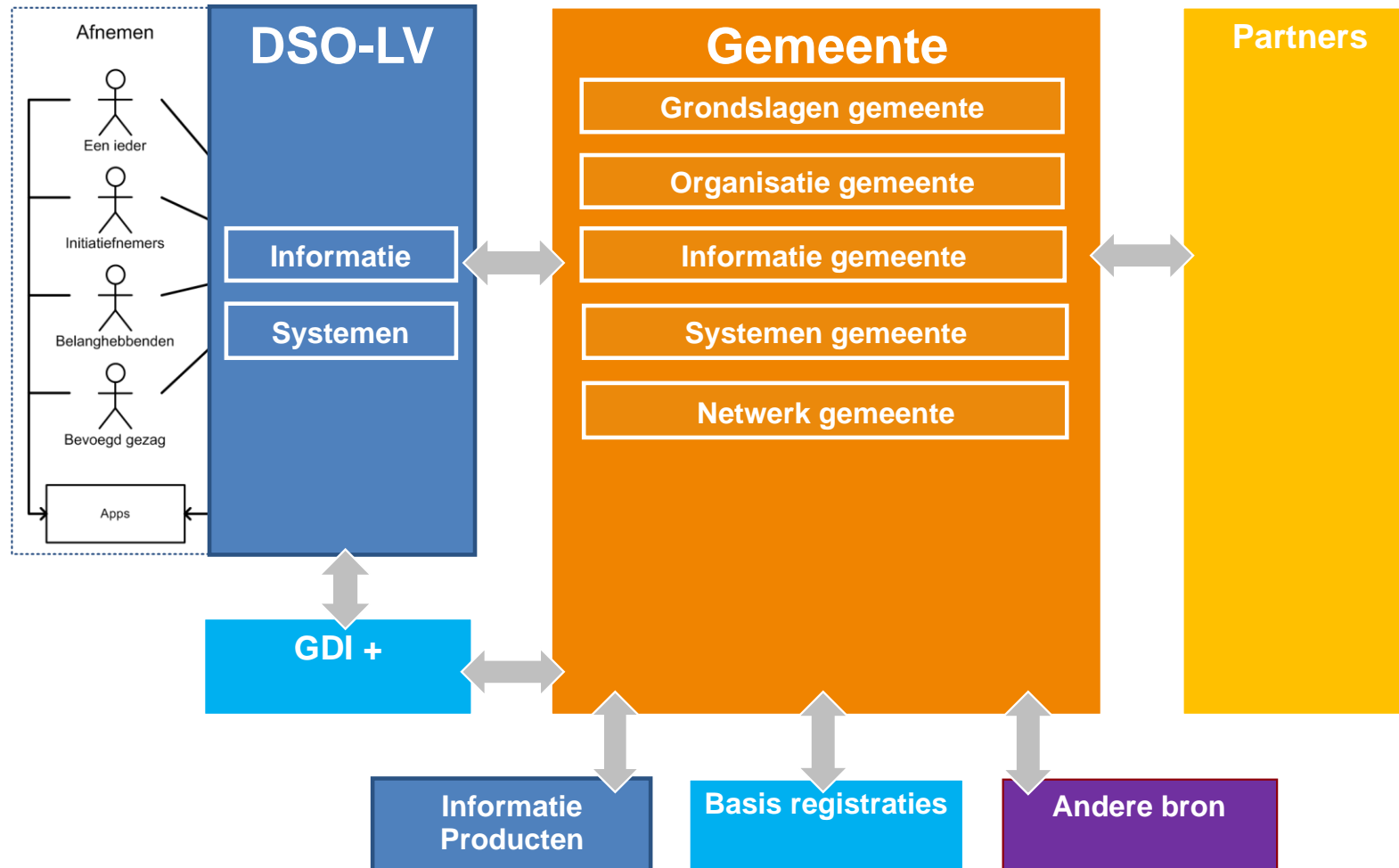
[Meer informatie](#)

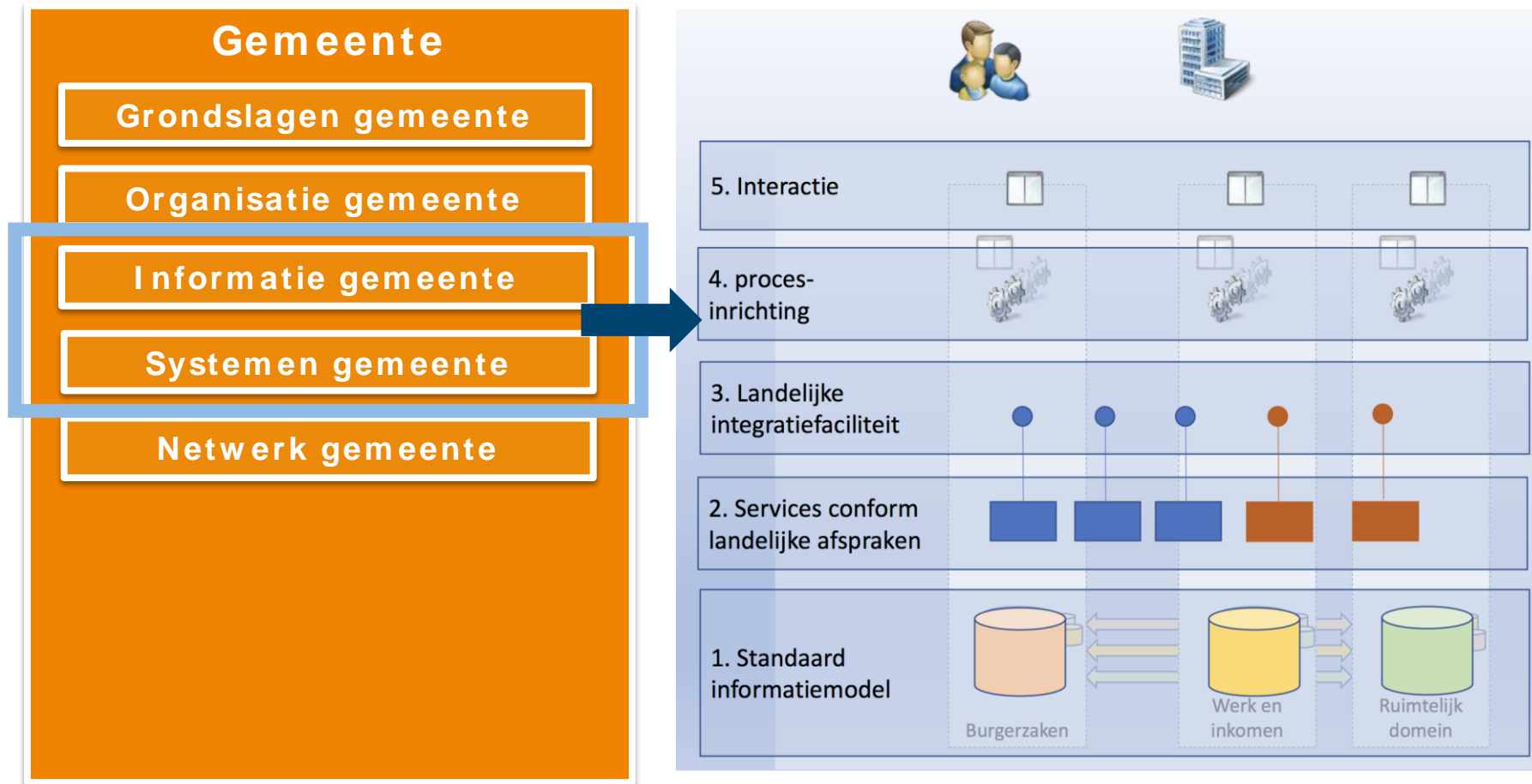
Basisplaat Ow gemeente

Basisplaat Ow gemeente (NORA)

Ow & Common Ground

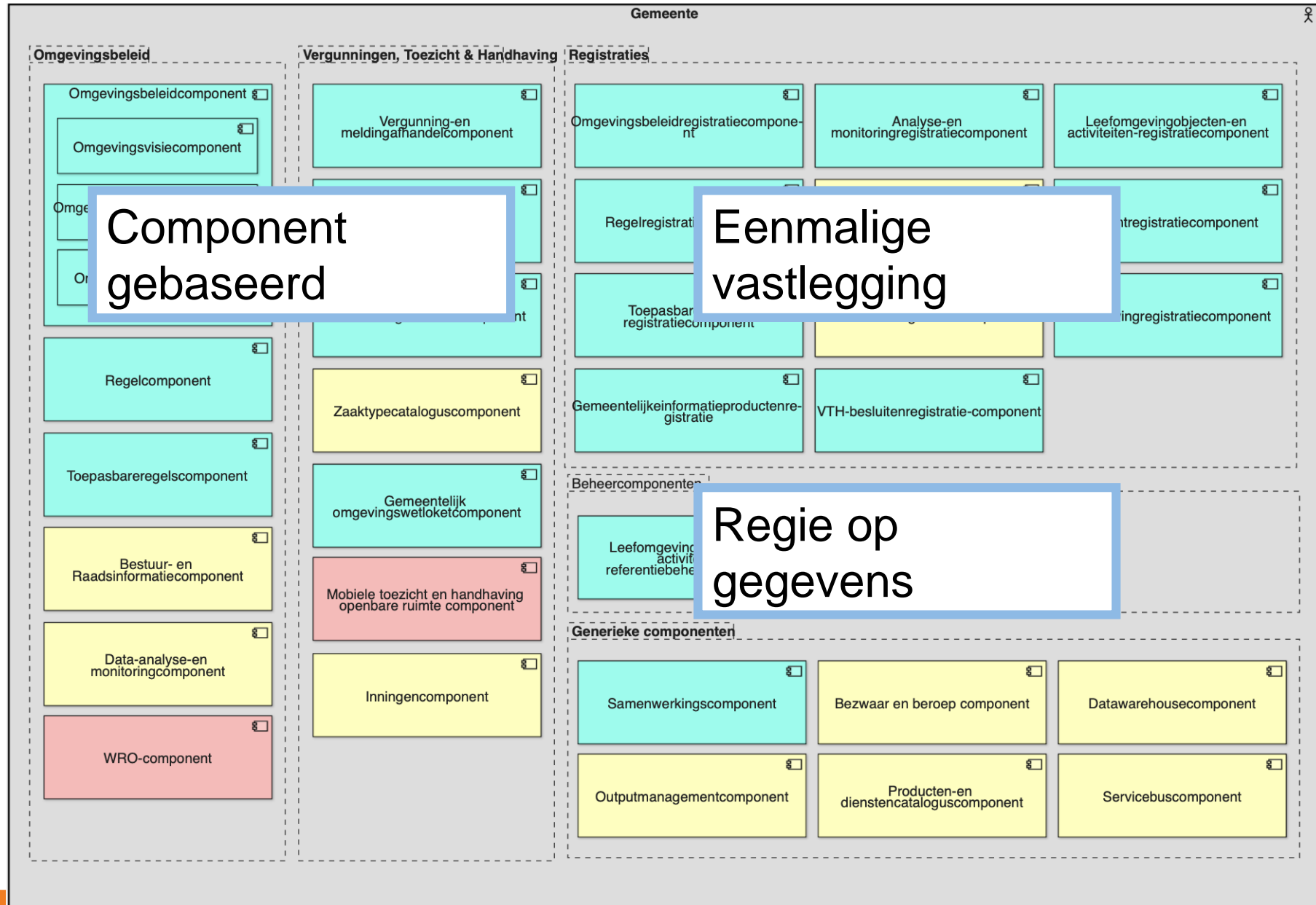
Principes Common Ground

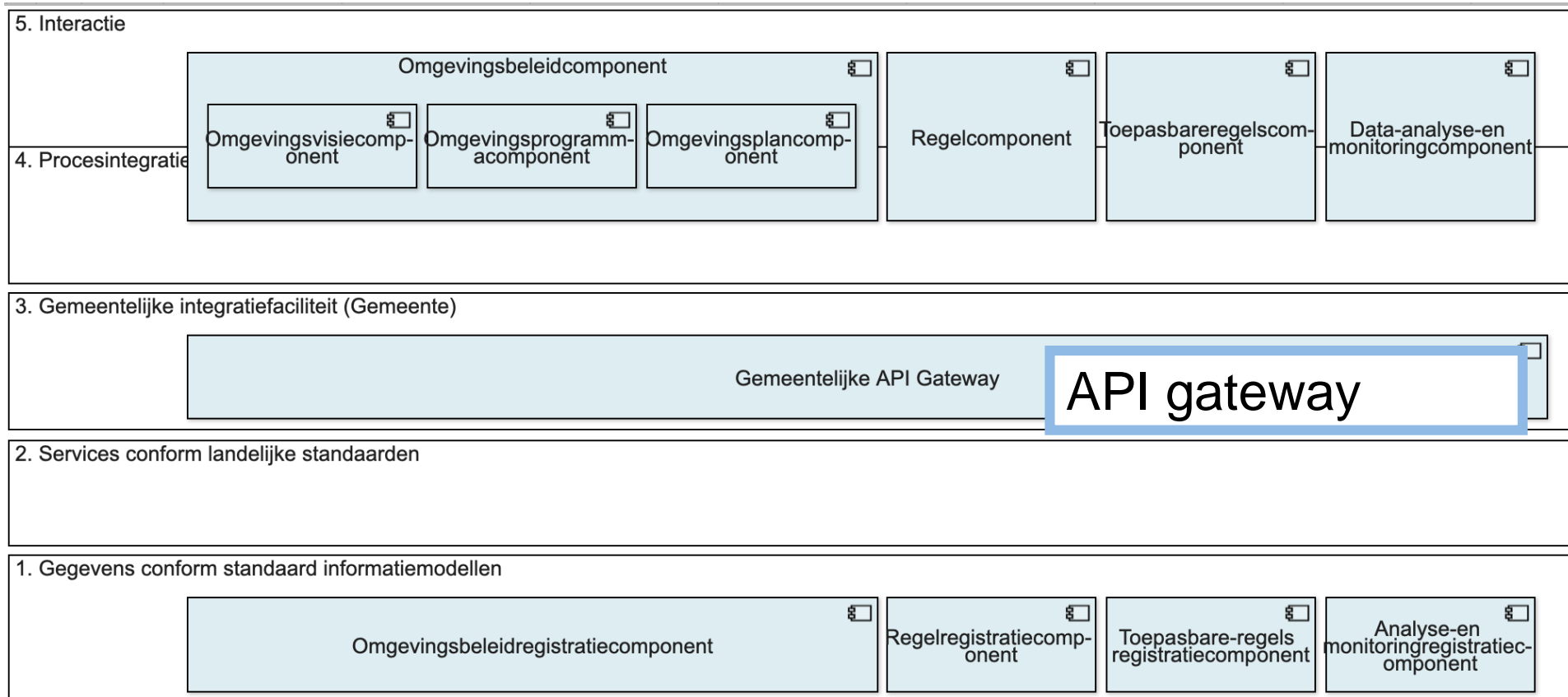
Informatieprincipes

- Component gebaseerd
- Open
- Vertrouwd
- Eenmalige vastlegging
- Regie op gegevens
- Standaard

Realisatieprincipes

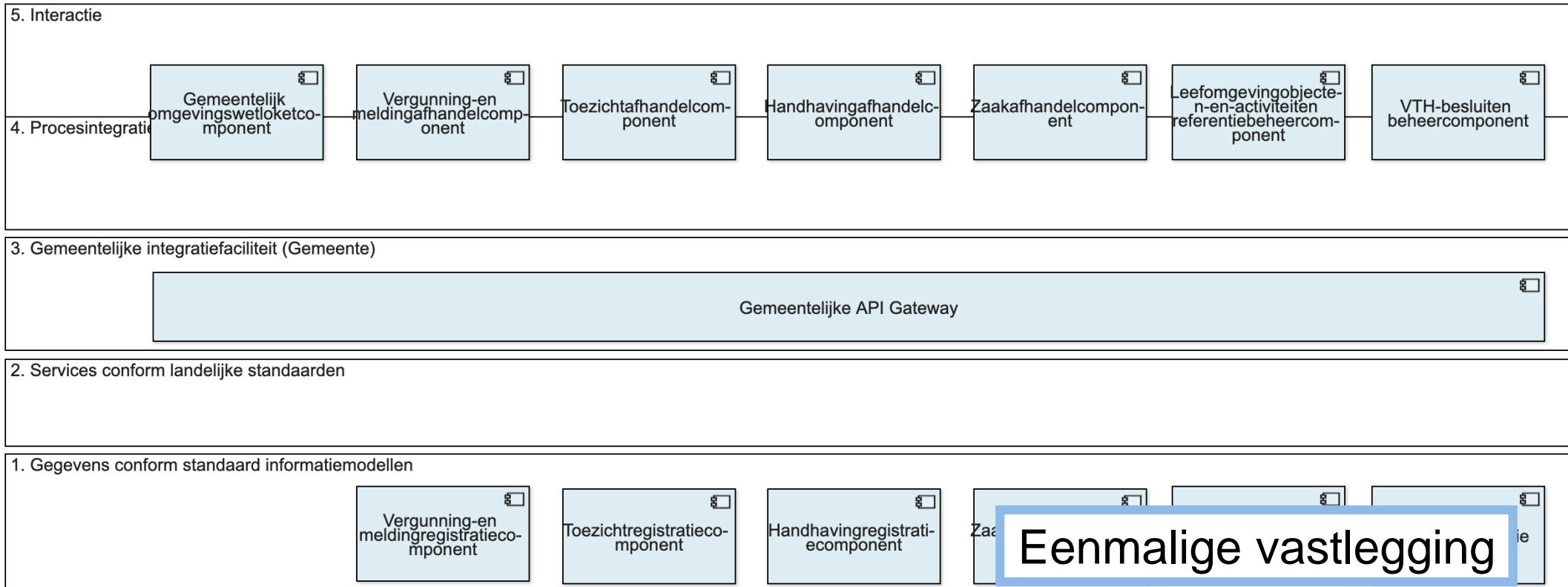
- 5-Lagen-Architectuur

5-Lagen-Architectuur

5-Lagen-Architectuur

Eenmalige vastlegging

Regie op gegevens

Standaard

Aanpak laag 5 VTH

Standaardisatie op kerngegevens

- Activiteiten
- Objecten

Aan de slag met software leveranciers

- Individueel > gezamenlijk > individueel

Feedback (Eddy)

Sprint 2

17 december 2018